

Učitelovo hodnocení jazykové kompetence žáka v češtině – část A

Informace pro hodnotícího učitele

Cíl hodnocení a jeho určení

Cílem nástroje je hodnocení aktuální úrovně osvojení češtiny u žáka s odlišným mateřským jazykem (OMJ) a vybraných jazykových a mimojazykových faktorů, které proces osvojování ovlivňují.

Cílem hodnocení není podrobné posouzení všech receptivních a produktivních dovedností (na ty je zaměřena jazyková část nástroje), ale zachycení toho, co učitel může vyzorovat v běžné, každodenní komunikaci.

Hodnocení lze použít:

- jako součást trojdílného diagnostického nástroje¹,
- zvláště, kdykoliv v průběhu školní docházky v případě potřeby vyhodnocení a optimalizace procesu výuky češtiny, např. pro potřeby poradny,
- opakovaně za účelem sledování pokroku.

Podmínky provedení hodnocení

Hodnocení provádí učitel, který měl možnost žáka systematicky pozorovat v různých komunikačních situacích, tj. v rámci vyučování vedeného v českém jazyce a mimo vyučování (třídní hodiny, komunikace se spolužáky, školy v přírodě apod.), a to po dobu minimálně několika týdnů. Takové podmínky splňuje nejčastěji učitel českého jazyka nebo třídní učitel žáka, ale může to být i jiný učitel, pokud má dostatek výše uvedených poznatků z dlouhodobého pozorování žáka.

Struktura hodnocení

Hodnocení je ve formě dotazníku, který vyplňuje učitel splňující výše uvedené podmínky. Otázky směřují na úroveň osvojení češtiny v různých komunikačních situacích a na vybrané aspekty osvojování jazyka, které může pozorovat učitel, který je v častém kontaktu se žákem. Učitel má možnost hodnocení jak v rámci strukturované tabulky², tak rovněž vlastními slovy pod tabulkou. Přílohou hodnocení může být např. kopie stránky sešitu žáka aj., dle uvážení hodnotícího učitele.

V zápise nesmí být uvedeny citlivé (GDPR) údaje o žákovi a jeho rodině.

Vzhledem k možnosti využití hodnocení jinými osobami je zapotřebí, aby zápis byl proveden čitelně.

Takto pořízené hodnocení

- je zdrojem konkrétních informací, nevyžadujících další interpretace,
- je okamžitě využitelné pro každého pedagogického pracovníka (pracovníka poradny apod.), který se podílí na nastavení optimálních podmínek ke vzdělávání žáka,
- je možné provádět opakovaně, za účelem sledování pokroku.

¹Učitelovo hodnocení jazykové kompetence žáka v češtině je součástí nástroje pro zjišťování úrovně jazykových kompetencí žáků s OMJ, který byl vytvořen v rámci projektu IPs APIV A (<https://www.apiva.cz>). Další části tvoří jazykový test a rozhovor se žákem s odlišným mateřským jazykem.

² Tabulka existuje ve dvou variantách; toto je varianta, která ponechává více prostoru pro vlastní formulace učitele, může být tedy vhodnější pro zkušenější učitele. Další varianta je více strukturovaná a může být vhodnější pro méně zkušené učitelé.

*Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je kolektiv autorů NPI ČR (nástupnická organizace NÚV, projekt IPs APIV A v letech 2017 až 2022).
Dílo podléhá licenci [Creative Commons CC BY SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) – Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.*

Učitelovo hodnocení jazykové kompetence žáka v češtině – část B

Záznamový arch

Jméno, příjmení a datum narození žáka

.....

Délka pobytu v ČR

Škola, třída

Žákem stávající školy od

Předchozí vzdělání v ČR

Jinde, kde?

Jméno a příjmení hodnotícího učitele

Datum hodnocení

1. Znalosti a dovednosti v češtině

Popište vlastními slovy aktuální stav v příslušných okénkách; další prostor na ev. úvahy je pod tabulkou.

komunikace celkově (nakolik rozumí a mluví)	
výslovnost	
čtení (nahlas)	
psaní ³	

³ Žádoucí přílohou jsou zde ukázky ze sešitu žáka aj.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Komunikace žáka v rámci vyučování

Jak hodnotíte komunikační dovednosti žáka ohledně slovní zásoby a obrátů potřebných pro vyučování? Co už zvládá, co ještě nezvládá? Žák se aktivně zapojuje do výuky nebo je zatím spíše pozorovatelem? Popište situaci v rámci předmětu, který vyučujete.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Komunikace žáka se spolužáky

Jak hodnotíte úroveň komunikace žáka se spolužáky? V jakém jazyce/jazycích probíhá? Jak se k žákovi staví jeho spolužáci?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. Komunikace učitele/školy s rodiči

Jaká je Vaše komunikace s rodiči žáka? V jaké formě a v jakém jazyce probíhá? Je dostatečná? Víte něco o komunikaci rodičů s jinými učiteli ve škole? Je něco, co Vám v komunikaci s rodiči chybí a co by Vám mohlo pomoci?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....